

Sygn. akt V U 1272/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2015 r. w Kaliszu

odwołania T. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 11 września 2014 r. Nr (...)

w sprawie T. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o świadczenie przedemerytalne

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 11 września 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującej T. Z. świadczenie przedemerytalne poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11.09.2014 r. znak SP (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił odwołującej T. Z. przyznania świadczenia przedemerytalnego z uwagi na brak warunków do jego przyznania.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła T. Z., domagając się jej zmiany i przyznania świadczenia przedemerytalnego poprzez uwzględnienie dalszego okresu pracy – okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od (...) do 25.02.1975 r.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje.

Odwołująca T. Z. urodziła się dnia (...), ukończyła więc obecnie 57 lat. Organ rentowy uznał odwołującą na dzień rozwiązania stosunku pracy okres zatrudnienia - 28 lat 8 miesięcy i 7 dni.

Ostatnio odwołująca pozostawała do dnia 31.12.2013 r. w stosunku pracy przez okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Stosunek pracy został rozwiązany z powodów ekonomicznych z przyczyn nie dotyczących pracownika.

Odwołująca w niniejszej sprawie zmierzała do wykazania dalszego okresu pracy – okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia (...) do 25.02.1975 r.

Rodzice odwołującej A. i W. G. byli roczniki 1933 i 1929. Zamieszkiwali w miejscowości M., gdzie mieli gospodarstwo rolne o powierzchni 1,46 ha. W pewnych okresach dzierżawili także dodatkowo grunty orne oraz łąkę – następnie grunt ten nabyła rodzina na własność. Brak umowy na powyższe. Ojciec odwołującej pracował zawodowo dorywczo w melioracji, matka odwołującej zajmowała się domem, nie pracowała zawodowo poza rolnictwem. W gospodarstwie rodziców odwołującej głównie uprawiano zboża i ziemniaki. Nadto były także łąki, z których zbierano siano. Hodowany był inwentarz ; kilka krów- czasami do 2-3 sztuk, około 12 sztuk trzody.

Małżonkowie G. mieli dzieci: Z. rocznik 1956, T. rocznik 1957, H. rocznik 1960. H. uczyła się w okresie od 1975 r. w Technikum Budowlanym w K. – dojeżdżała do szkoły. Z. uczyła się przez okres około roku po ukończeniu szkoły podstawowej w 1972 r., w zawodzie krawcowej, następnie pracowała dorywczo u rolnika.

Odwołująca od urodzenia do chwili obecnej zameldowana była w miejscowości M..

Odwołująca ukończyła szkołę podstawową w 1972 r. Następnie odwołująca nie uczyła się dalej, nie pracowała zawodowo do 24.02.1975 r.

Odwołująca wykonywała pracę w gospodarstwie rolnym. Wykonywała prace przy rannym dojeniu, przy oprzęcie inwentarza, przy przygotowywaniu karmy dla zwierząt. Wykonywała prace polowe: żniwa, wykopki, sianokosy, oczyszczanie roślin.

Odwołująca wykonywała stałą codzienną pracę w gospodarstwie rolnym rodziców w okresie od (...) do 25.02.1975 r.

(dowód: zeznania odwołującej, zeznania świadków H. C., C. G.)

W myśl art. 2 ust 2 ustawy z dnia 30.04.2004 r., obowiązującej co do art. 2 od dnia 01.08.2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120 poz. 1252) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn po stronie pracodawcy, u którego była zatrudniona co najmniej 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący 30 lat dla kobiet i ukończyła 55 lat.

Z treści art. 5 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się okresy składkowe i nieskładkowe, z tym, że okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nie przekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych. Art. 10 powołanej wyżej ustawy przewiduje natomiast możliwość uwzględnienia przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości przypadających przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresów pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, ale jedynie, gdy okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Powołany powyżej art. 10 ustawy pozwala na uwzględnienie okresu pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia przypadającego w czasie, kiedy nie funkcjonowało ubezpieczenie społeczne rolników (tj. przed 1 stycznia 1983). Podstawowe znaczenie ma zatem ustalenie czy wykonywanie określonych czynności w gospodarstwie rolnym można uznać za okresy pracy w tym gospodarstwie. We wskazanym przepisie nie ma jednak definicji pracy w gospodarstwie rolnym. Przyjmuje się w związku z tym, iż ustalenia czy, pracę danej osoby w gospodarstwie rolnym można uznać za pracę mogącą być uwzględnioną przy ustalaniu prawa do emerytury, dokonywać należy w oparciu o przepisy regulujące ubezpieczenie społeczne rolników. Za okresy pracy w gospodarstwie rolnym, uważa się więc okresy wykonywania pracy na takich warunkach, jakie po dniu 01.01.1983 r. dawałyby podstawę do objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników (tak w wyroku SN z dnia 3 lipca 2001 r., II UKN 466/00 OSNPUSiSP 2003, nr 7, poz. 186).

Ubezpieczenie społeczne rolników regulowane jest przepisami ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U z 1998 roku, nr 7, poz.25 ze zmianami). Przyjmuje się powszechnie, iż o uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych okresów pracy w gospodarstwie rolnym przesądza wystąpienie dwóch okoliczności: po pierwsze - wykonywanie czynności rolniczych powinno odbywać się zgodnie z

warunkami określonymi w definicji legalnej "domownika" z art. 6 pkt 2 powołanej ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i po drugie - czynności te muszą być wykonywane w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy, tj. minimum 4 godziny dziennie (art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy emerytalnej). Takie stanowisko zajęto w wyrok SN z dnia 28.02.1997 roku, II UKN 96/96,(OSNP,1997/23/473), wyrażonym wprawdzie na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy, ale nadal aktualnym.

Zgodnie z treścią wskazanego powyżej art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników za domownika uważa się osobę bliską rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie i stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy. W poprzednio obowiązującej ustawie z dnia 14.12.1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin domownika definiowano jako członka rodziny rolnika, pozostającego we wspólnym gospodarstwie domowym z rolnikiem, mającego co najmniej 16 lat, nie podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia na podstawie innych przepisów a ponadto osobę, dla której praca w gospodarstwie rolnym stanowi główne źródło utrzymania.

W rozpoznawanej sprawie z dokonanych ustaleń faktycznych wynika, iż rodzice odwołującej mieli gospodarstwo rolne, pracowali na nim i była to ich główna działalność zawodowa i źródło utrzymania - poza wynagrodzeniem W. G. za pracę dorywczą. Charakter gospodarstwa wskazuje na okresowe potrzeby wykonywania prac polowych, w szczególności na wiosnę, i potem jesienią. Utrzymanie inwentarza wymagało pracy cały rok. Odwołująca w spornym okresie nie uczyła się w szkole ponadpodstawowej i nie pracowała zawodowo.

Odwołująca miała możliwości wykonywania stałej codziennej pracy w gospodarstwie rolnym w rozmiarze co najmniej 4 godzin.

Odwołująca wykazała dodatkowy okres wykonywania pracy od dnia (...) do 25.02.1975 r., wykazała więc okres wykonywania pracy w rozmiarze wystarczającym do wykazania stażu pracy wynoszącego 30 lat.

Odwołująca spełniła więc warunki do przyznania świadczenia przedemerytalnego.

Stąd odwołanie jako zasadne podlegało uwzględnieniu, a decyzja zmianie w myśl art. 477¹⁴ § 2 kpc.